

ASSITEJ MANIFESTO

Τα παιδιά και
οι νέοι έχουν
το δικαίωμα να
έχουν πρόσβαση
και συμμετοχή
στις τέχνες, ακόμα
και ιδιαίτερα σε
καιρούς κρίσης.

ASSITEJ Manifesto

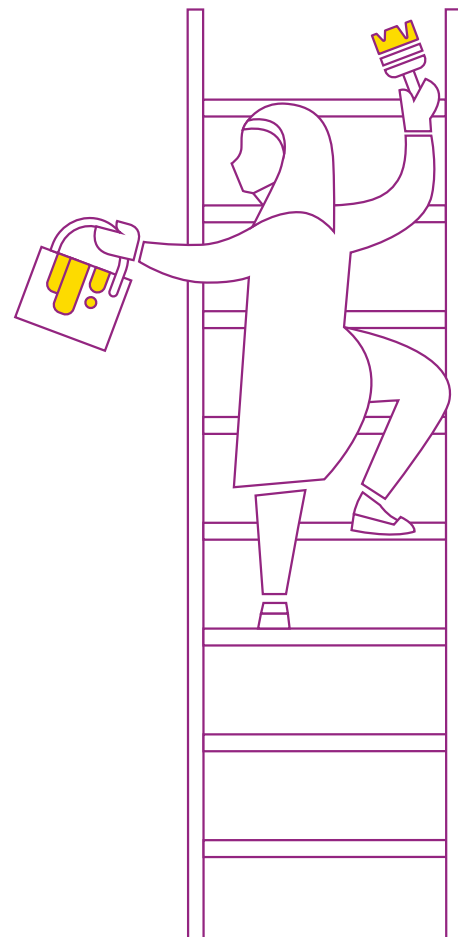
Ο ASSITEJ, ο Διεθνής Οργανισμός Θεάτρου για Παιδιά και Νέους ¹, πρεσβεύει πως χρειάζεται να γίνουν ακόμα πολύ περισσότερα, προκειμένου να υλοποιηθούν οι υποχρεώσεις όλων των χωρών σε σχέση με τα Άρθρα 13 και 31 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού.

Αυτό έχει ιδιαίτερη βάση, υπό το φως της παρούσας πανδημίας και της έντονης ανάγκης για ισότητα και ίσες ευκαιρίες ώστε κάθε παιδί να ζει σε έναν βιώσιμο και υγιή κόσμο. Οι τέχνες και ο πολιτισμός μας επιτρέπουν να φανταστούμε τον κόσμο που θέλουμε να δημιουργήσουμε για, αλλά και μαζί με τα παιδιά και τους νέους μας και, επομένως, είναι καθοριστικά καθώς αναλαμβάνουμε δράσεις για να διασφαλίσουμε καλύτερες συνθήκες για τις κοινωνίες μας.

Οι τέχνες είναι ιδιαίτερα ευάλωτες αυτό το διάστημα, έχοντας υποστεί μεγάλες επιπτώσεις από την COVID-19 και τις επακόλουθες οικονομικές συνθήκες. Οι τέχνες (και οι καλλιτέχνες που παράγουν τέχνη) είναι ζωτικό μέρος της έκφρασης, της κριτικής αντανάκλασης, της υγείας και της ευημερίας της ανθρωπότητας. Τα παιδιά και οι νέοι έχουν το δικαίωμα να έχουν πρόσβαση και συμμετοχή στις τέχνες, ακόμα και ιδιαίτερα σε καιρούς κρίσης.

Ενώ αποδεχόμαστε πως κάθε χώρα ή περιοχή μπορεί να έχει τα δικά της ιδιαίτερα πλαίσια, συστήματα και ανησυχίες, ο ASSITEJ υποστηρίζει το ακόλουθο μανιφέστο ως οικουμενική έκφραση των απαραίτητων δράσεων, αν θέλουμε τα παιδιά και οι νέοι μας να ανθούν μέσα από την ενασχόλησή τους με τις τέχνες.

Ο ASSITEJ εισηγείται την εμπλοκή παιδιών και νέων μέσα από διαβούλευση και συνεργασία και τη διασφάλιση της συμπερίληψης των απόψεων και των προοπτικών τους, σε κάθε δυνατό επίπεδο (Άρθρο 12, Σύμβαση Η.Ε. για τα Δικαιώματα του Παιδιού). ²

- 1 Ο ASSITEJ είναι οργανισμός αφιερωμένος στο θέατρο και τις παραστατικές τέχνες για κοινό νεαρών ηλικιών ευρύτερα, που εκπροσωπεί έναν διεπιστημονικό τομέα.
- 2 Καλούμε τα εθνικά κέντρα να προσαρμόσουν το λεκτικό που χρησιμοποιείται σε αυτό το κείμενο στο πολιτιστικό πλαίσιο στο οποίο λειτουργούν. Για παράδειγμα η φράση «παιδιά με αναπηρίες» μπορεί να αντικατασταθεί με «ανάπηρα παιδιά» ή «παιδιά με ειδικές ανάγκες» ανάλογα με το τί θεωρείται πιο σωστό στη δική σας κουλτούρα. Αν υπάρχουν ερωτήσεις ειδικότερα για τη συμπερίληψη, εισηγούμαστε τα εθνικά κέντρα να επικοινωνήσουν με το IIAN (International Inclusive Arts Network) προκειμένου να ανοίξει ένας διάλογος γύρω από τις αναφορές συμπερίληψης στη γλώσσα σας.

1

Οι πολίτες προτρέπονται να

- 1.1 προωθούν το δικαίωμα όλων των παιδιών και των νέων να συμμετέχουν στις Τέχνες και τον Πολιτισμό και να συνδέονται μεταξύ τους ανά τον κόσμο

- 1.2 χτίζουν σχέσεις συνεργασίας ανάμεσα σε καλλιτέχνες και φορείς που υπηρετούν παιδιά και νέους με αναπηρίες ή που είναι ευάλωτοι και/ή σε κίνδυνο, προκειμένου να διασφαλίζουν πρόσβαση στις τέχνες σε όλα τα πλαίσια π.χ. πρόσφυγες, παιδιά σε νοσοκομεία, ορφανοτροφεία, λέσχες φροντίδας, νεαρούς παραβάτες και

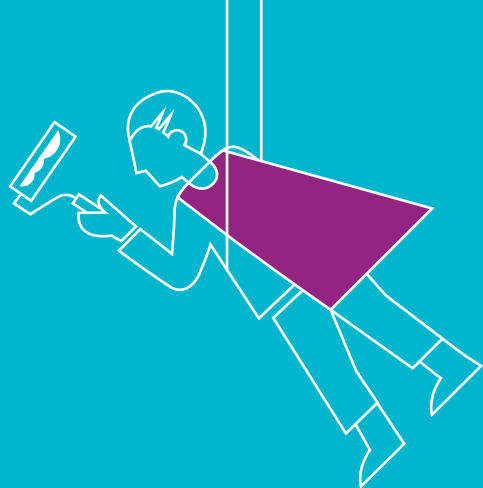
- 1.3 διαδίδουν το Μανιφέστο σε ποικίλα πλαίσια και να προσαρμόζουν το Μανιφέστο ώστε να είναι αξιοποιήσιμο σε ιδιαίτερα περιβάλλοντα

2

Οι εθνικές κυβερνήσεις προτρέπονται να

- 2.1 αναπτύξουν διακυβερνητικές στρατηγικές συνεργασίας ανάμεσα σε τμήματα που να υποστηρίζουν την ολιστική ανάπτυξη του παιδιού και την ευημερία των παιδιών και των νέων μέσα από την πρόσβαση στις τέχνες (π.χ. Υπουργεία/Τμήματα πολιτισμού, υγείας, εκπαίδευσης, περιβάλλοντος, κοινωνικής ανάπτυξης, τουρισμού, επιχειρηματικότητας και επιχειρηματικής ανάπτυξης) και

- 2.2 δεσμευτούν σε πολιτικές που να συμπεριλαμβάνουν τα δικαιώματα των παιδιών και των νέων στον πολιτισμό ως κεντρικά στην ευημερία, την ανάκαμψη και την ανθεκτικότητα των κοινωνιών

3

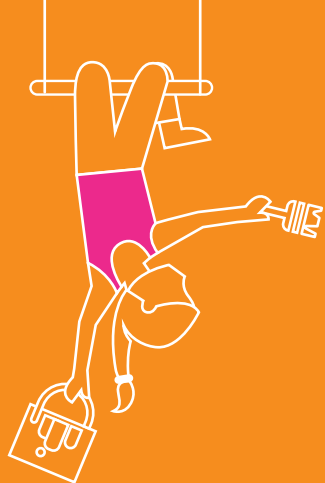
Τα πολιτικά κόμματα προτρέπονται να

- 3.1 κάνουν λεπτομερείς και συγκεκριμένες αναφορές στα Άρθρα 13 και 31 της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού στις δικές τους διακηρύξεις, προγραμματικές δηλώσεις και προτεραιότητες,
- 3.2 υιοθετούν αξιόπιστες, χωρίς αποκλεισμούς, μακροπρόθεσμες πολιτικές σε σχέση με τα Άρθρα 13 και 31 και να κάνουν οικονομικές πρόνοιες για να υποστηρίξουν αυτές τις πολιτικές
- 3.3 σχεδιάζουν κατευθυντήριες γραμμές για εκπαιδευτικά ιδρύματα ώστε να συμπεριλαμβάνουν και να καθιστούν προσβάσιμες τις τέχνες ως μέρος των αναλυτικών τους προγραμμάτων, και
- 3.4 εμπλέκουν παιδιά στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και ανάπτυξης πολιτικών.

4

Τα Υπουργεία/Τμήματα Εκπαίδευσης προτρέπονται να

- 4.1 καταστήσουν τη δημιουργικότητα, το παιχνίδι και τις τέχνες αναπόσπαστο και ουσιώδες μέρος του αναλυτικού προγράμματος καθόλη τη διάρκεια της σχολικής φοίτησης, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών στο νηπιαγωγείο και
- 4.2 διασφαλίσουν ότι οι τέχνες έχουν πλήρη θέση στην εκπαίδευση των εκπαιδευτικών, στον πολιτισμό, την υγεία, την εκπαίδευση, το περιβάλλον, την κοινωνική ανάπτυξη, τον τουρισμό, την επιχειρηματικότητα και την επιχειρηματική ανάπτυξη, και
- 4.3 διασφαλίσουν ότι καλλιτέχνες και πρακτικοί των τεχνών που διδάσκουν ενσωματώνονται στα σχολικά προγράμματα ως πολύτιμοι επαγγελματίες, και
- 4.4 άρουν οποιαδήποτε οικονομικά, κοινωνικά, γεωγραφικά και άλλα εμπόδια στην πρόσβαση σε πολιτιστικές εμπειρίες.

5

Τα Υπουργεία/ Τμήματα Πολιτισμού προτρέπονται να

- 5.1 παρέχουν συνεχή, μακροπρόθεσμη και επαρκή χρηματοδότηση και στρατηγική στήριξη για να διασφαλίσουν ότι όλα τα παιδιά και οι νέοι έχουν πλήρη και ίση πρόσβαση στις τέχνες,

- 5.2 διασφαλίσουν την παροχή υψηλής ποιότητας και χωρίς αποκλεισμούς προγραμμάτων για παιδιά και νέους,

- 5.3 εγγυηθούν την ισότητα στη μισθοδοσία σε όλους όσοι εμπλέκονται σε προγράμματα τέχνης, ανεξάρτητα αν απευθύνονται σε νεαρό κοινό ή ενήλικες,

- 5.4 διασφαλίσουν αναλογική χρηματοδότηση για τις τέχνες για παιδιά και νέους, αντανakλώντας τα δημογραφικά τους στοιχεία, και

- 5.5 προβούν σε αναθέσεις, αναζητούν και μοιραστούν έρευνες σχετικά με τα διεθνή μοντέλα στήριξης των τεχνών από και για παιδιά, νέους και τις οικογένειές τους και λάβουν μέτρα ώστε να καταστήσουν τα εθνικά πρότυπα εφάμιλλα των παγκόσμιων βέλτιστων πρακτικών.

6

Οι τοπικές αρχές προτρέπονται να

- 6.1 εκτιμούν το ρόλο των τεχνών για κάθε παιδί και νέο στην κοινότητα.

- 6.2 παρέχουν διαθέσιμους πόρους, εγκαταστάσεις και δημόσιους χώρους προκειμένου να επιτρέπουν σε όλα τα παιδιά, τους νέους και τις οικογένειές τους να έχουν συμμετοχή στις τέχνες, και

- 6.3 ενθαρρύνουν και να στηρίζουν συνεργασίες ανάμεσα σε σχολεία και καλλιτεχνικούς οργανισμούς στις κοινότητές τους

7

Τα Συμβούλια Τεχνών προτρέπονται να

- 7.1 προωθούν πολυπολιτιστική εργασία χωρίς αποκλεισμούς στα προγράμματά τους

- 7.2 διασφαλίζουν πως τα έργα για παιδιά, νέους και τις οικογένειές τους έχουν το ίδιο κύρος με έργα για ενήλικο κοινό,

- 7.3 αναπτύσσουν συγκεκριμένες πολιτικές για τις τέχνες για παιδιά και νέους από 0-18

- 7.4 εστιάζουν στις τέχνες για παιδιά και νέους στις συμφωνίες για συνεργασία με τις τοπικές αρχές, σε εθνικό, περιφερειακό και παγκόσμιο επίπεδο, και

- 7.5 παρέχουν επαρκείς πόρους για τις τέχνες που στοχεύουν σε παιδιά, νέους και τις οικογένειές τους, αναλογικά με τα δημογραφικά στοιχεία της χώρας και με τρόπο ώστε η πρόσβαση και το επίπεδο να διατηρείται ψηλό και οι τιμές εισιτηρίων χαμηλές.

8

Οι καλλιτεχνικοί οργανισμοί και φορείς (θέατρα κλπ) προτρέπονται να

- 8.1 στοχεύουν στα ψηλότερα δυνατά επίπεδα δουλειάς τους για παιδιά και νέους,

- 8.2 καταστήσουν τα έργα για παιδιά, νέους και οικογένειες βασικό πυλώνα στον προγραμματισμό τους,

- 8.3 διασφαλίσουν πως τα τμήματα εκπαιδευτικών προγραμμάτων αντιμετωπίζονται ως εταίρος και αποδέκτης της δουλειάς τους

- 8.4 διασφαλίζουν πως τα παιδιά και οι νέοι έχουν εκπροσώπηση σε επίπεδο διοικητικών συμβουλίων ή οπουδήποτε λαμβάνονται οι αποφάσεις, και

- 8.5 αφαιρούν εμπόδια πρόσβασης στα προγράμματα και τα κτίριά τους για παιδιά, νέους και τις οικογένειές τους.

9

Τα σχολεία και τα πλαίσια πρώιμης παιδικής ηλικίας προτρέπονται να

- 9.1 διεκδικούν τη στήριξη αρμόδιων Τμημάτων/Υπουργείων για τη συμπερίληψη των τεχνών και του πολιτισμού ως ουσιώδους μέρους των σχολικών αναλυτικών προγραμμάτων,
- 9.2 δίνουν στα παιδιά και τους νέους χρόνο για παιχνίδι και συμμετοχή σε προσβάσιμες δημιουργικές δραστηριότητες,
- 9.3 δίνουν στα παιδιά και τους νέους πρόσβαση σε όσο το δυνατό πιο ευρύ φάσμα πολιτιστικών εμπειριών,
- 9.4 ενθαρρύνουν τους γονείς και τους φροντιστές να εκτιμούν τα καλλιτεχνικά επιτεύγματα και εμπειρίες των παιδιών τους, και
- 9.5 καταστήσουν τις δημιουργικές δραστηριότητες και τις τέχνες αναπόσπαστο μέρος της μαθησιακής διαδικασίας σε όλο το αναλυτικό πρόγραμμα.

10

Τα ΜΜΕ προτρέπονται να

- 10.1 αυξήσουν την κριτική σημασία που δίνεται στις τέχνες και τον πολιτισμό για παιδιά, νέους και τις οικογένειες τους στον εθνικό τύπο,
- 10.2 διασφαλίσουν πως ο προγραμματισμός για παιδιά, νέους και τις οικογένειές τους είναι προσβάσιμος, βέλτιστης ποιότητας και αντικατοπτρίζει τις δικές τους ζωές, γλώσσα και πολιτιστική πολυμορφία, και
- 10.3 αναγνωρίζουν την ειδική ευθύνη που έχουν οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί σταθμοί για παιδιά, νέους και οικογένειες.

Ο ASSITEJ θα

- 11.1 έρθει σε επαφή με επαγγελματίες καλλιτέχνες και όλους τους σχετικούς φορείς-κλειδιά για να συζητήσει και να συνεργαστεί επί συγκεκριμένων δράσεων που θα υποστηρίξουν τις τέχνες για νεανικό κοινό σε εθνικό, περιφερειακό και παγκόσμιο επίπεδο,
-
- 11.2 συλλέξει βέλτιστες πρακτικές από διάφορες χώρες που θα αντικατοπτρίζουν συνεργασίες ανάμεσα σε εκπαίδευση/κράτος για να δημιουργήσει έναν κατάλογο πολιτικών και ανεξάρτητων επιτυχημένων πρακτικών,
-
- 11.3 παρουσιάσει τεκμήρια για τη σύνδεση που υπάρχει ανάμεσα στις τέχνες, την ευημερία και την ψυχική υγεία,
-
- 11.4 φιλοξενήσει διατομεακές συζητήσεις ειδικών για να διερευνήσει πώς οι τέχνες μπορούν να κάνουν τη διαφορά σε συγκεκριμένους τομείς (για παράδειγμα, κοινωνική ανάπτυξη, εκπαίδευση, υγεία, κλπ)
-
- 11.5 δημιουργήσει πρότυπα επιστολών προς κυβερνήσεις και άλλες οντότητες και θα απευθύνει επιστολές στήριξης μελών (εθνικά κέντρα, δίκτυα και μεμονωμένα άτομα μέλη) του ASSITEJ για να προωθήσει αυτή τη διακήρυξη, και θα
-
- 11.6 υποστηρίξει τα μέλη της για να ενισχύσουν τη σημασία της διακήρυξης και να διασφαλίσει τα δικαιώματα όλων των παιδιών και νέων να έχουν πρόσβαση στις τέχνες και τον πολιτισμό.

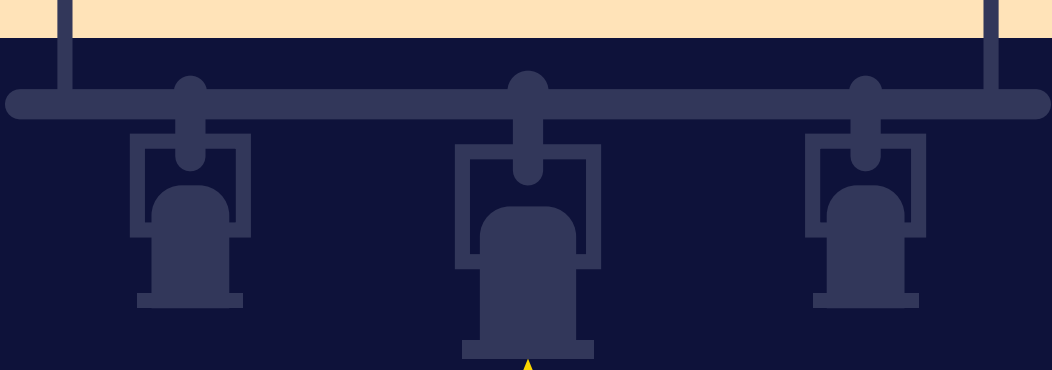
Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα του Παιδιού

Άρθρο 13

Το παιδί έχει το δικαίωμα της ελευθερίας της έκφρασης. Το δικαίωμα αυτό περιλαμβάνει την ελευθερία αναζήτησης, λήψης και διάδοσης πληροφοριών και ιδεών οποιουδήποτε είδους, ανεξαρτήτως συνόρων, σε μορφή προφορική, γραπτή ή έντυπη, ή καλλιτεχνική ή με οποιοδήποτε άλλο μέσο της επιλογής του.

Άρθρο 31

Κάθε παιδί έχει δικαίωμα στην ανάπαυση και τον ελεύθερο χρόνο, στην ενασχόληση με το παιχνίδι και τις δημιουργικές δραστηριότητες, κατάλληλες για την ηλικία του και να συμμετέχει πλήρως στην πολιτιστική και καλλιτεχνική ζωή και τις τέχνες. Οι κυβερνήσεις θα σέβονται και προάγουν το δικαίωμα του παιδιού να συμμετέχει πλήρως στην πολιτιστική και καλλιτεχνική ζωή και θα ενθαρρύνουν την παροχή κατάλληλων και ίσων ευκαιριών για πολιτιστικές, καλλιτεχνικές και δημιουργικές δραστηριότητες και για δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου.

www.assitej-international.org